

De kramsvogel

Ronald Hermsen

Ik hou van de kramsvogel. Ook van koperwieken trouwens. Eerst zelfs meer van koperwieken dan van kramsvogels, maar het is toch de kramsvogel geworden. Onlangs zag ik enkele tientallen krammen in een meidoornboompje. Je moet verdomd goed kijken. Eigenlijk zie ik vaak eerder de besjes die ze eten dan de vogels zelf. Schutkleur, dat kun je van die bessen niet zeggen.

Maar waarom hou ik van de kramsvogel? Dat is niet zo makkelijk uit te leggen. Ja, ik kan zeggen dat ik zijn oranjebruine keel en borstovergang met de zwarte stippen zo mooi vind, de grijze kop en kruin en de roodbruine mantel met grijzige stuit. En dat is ook zo. Maar ik kan ook van de grutto, het winterkoninkje en de buizerd zeggen wat ik mooi aan ze vind... maar dat is nog geen 'houden van'. Het heeft voor mij in ieder geval te maken met zijn gewooneheid. Preciezer: met de schoonheid in het gewone. Het is bij de eerste aanblik toch een gewone forse, bruinige zangvogel, behorend tot de lijsterachtigen. Hij valt niet echt op. Laatst moest ik echt een tijdje voor een groepje meidoorns staan wilde ik er één zien, vliegend van het ene struikje naar het andere. En nog één, en nog één, enzovoorts. Ineens zitten er dan een heleboel. Dat heb je niet met bijvoorbeeld een ijsvogel. Die zit in het grauwbuingroene novemberlandschap op zijn takje boven een dito watertje te spetteren. Pijn aan je ogen bijna. Ja hij hoort hier, maar ik moet er iedere keer weer aan wennen. Categorie bijeneters.

*Kramsvogel
Angelique Rijkeboer*

De kramsvogel is bepaald niet zeldzaam. Meer dan drie miljoen broedparen komen voor in Noord-Scandinavië lees ik bij Kester Freriks (2009). En in de winter bij ons ook zeer talrijk. Tweede helft jaren '80 hadden we schijnbaar zo'n 800 broedparen (Sovon). Dat was het hoogtepunt, daarna is dat aantal om onbekende redenen enorm gekelderd. Maar in de herfst en winter zien we ze gelukkig volop. Als zij en de koperwieken er weer zijn, begint voor mij de herfst.

Vrij gewoon in voorkomen dus en talrijk in aantal, al wordt hij op de Rode Lijst aangeduid als 'gevoelig'. Van geen kanten bijzonder. Maar ook hier geldt voor mij weer: bijzonder in het niet bijzonder zijn. Daarnaast heeft het ook te maken met zijn houding. Die kan, typisch lijsterachtig, zo 'trots' rechtop zijn. En dan niet de trots van een straatvechter – alhoewel, soms – maar meer trots met een aristocratische allure. Oud geld. Geen poeha. Rijke Gooiers van vroeger. Dat is het ook, die houding, al heb ik

een kramsvogel er weleens behoorlijk benepen bij zien zitten. In zo'n geval geef je hem nog geen kwartje. Of chagrijnig, maar dan ga ik niet in gesprek. Ik vergeef het ze. Zelf heb ik ook weleens een off day. En omdat ze zo talrijk zijn, kom je ook altijd wel een fiere, trotse of vrolijke kramsvogel tegen.

In al zijn gewooneheid fleurt een kramsvogel, en een koperwiek eigenlijk ook, (ik moet niet net doen alsof de koperwiek me nu ineens koud laat) voor mij iedere grauwe, Hollandse novemberdag een tintje op. Hij brengt kleur en dat alleen al is met zo'n uiterlijk best bijzonder.

Literatuur

Freriks, K., 2009. Vogels kijken: alle driehonderd Nederlandse vogelsoorten. Athenaeum, Amsterdam